

умръзването-другъ законъ, законътъ на разнообразието-законътъ на новото-който тласка човеческиятъ умъ да се рови и въ най-старото за да търси нѣщо ново и да търси най новото на земята, подъ земята, на небето и подъ небето. Безъ тласъкътъ на тоя законъ за новото въ живота човечеството би се сплуло въ първобитното си състояние-не би имало никакъвъ прогресъ въ материалната и духовна култура. Увѣхтялото, познатото нѣщо, умръзва, трѣбва нѣщо ново да го замѣсти, за да внесе нови радости въ живота, вмѣсто изгубенитѣ по законътъ на увѣхтяванието на умръзването. Вчерашното ново днесъ вече е увѣхто дори умръзнало; трѣбва да го замѣнимъ съ нѣщо ново по вѣрно, по сгодно, по-хубаво, по-добро, по-полезно и по на смѣтка. Отъ този тласкъ на закона за новото въ живота човѣшката мисль непрестанно работи и твори все нови нѣща въ обласъта на материалната и духовната култура. Законътъ за разнообразието обхваща всичкитѣ кѣтчета на човѣшката душа, дава ѝ крила да лѣти по всички посоки на свѣта. Безъ тия крила тя би заприличала на охлювъ, затворилъ се въ своята черупка; отидѣто нищо невижда отъ всичко онова, що остава и що има по свѣта. Най-много използватъ законътъ на новото въ морала на живота, въ науката, въ изкуството носителитѣ на творческата мисль—избра ницитѣ на народа-патеницитѣ на небето. Не всички, но само нѣкои отъ тѣхъ, увѣхтяватъ сами за себе си въ себе си, прѣдъ себе си, заедно съ всичкитѣ си творения. Тогава, като не канена и не чакана гостенка, ги посѣщава умствената скука и се настанява въ гѣнкитѣ на душата имъ на безплатна квартира. И отъ тукъ, като зла, проклѣта квартиранка, почва да ги измѣчва, и съ помощта на отровнага самокритика да ги трови и насѣсква противъ тѣхнитѣ вчерашни любими дѣца—творения на художническото имъ въображения. За такава нахална кватиранка нѣма полиция нигдѣ по свѣта. За да изгонишъ такава неканена и нечакана гостѣнка трѣбва коренно да променишъ миогледа си за нѣщата по свѣта, и съгласно тоя новъ миогледъ ще трѣбва да натегнешъ струнитѣ на лирата си, за да запѣешъ съвсемъ нова пѣсенъ на съвсемъ новъ гласъ. Прѣвратътъ е станалъ, защото пѣвецътъ самъ за себе си, въ себе си и прѣдъ себе си е увѣхтялъ. Но страшното, мѣчителното, трагичното е тамъ, че догдѣто коренно променишъ миогледа си, трѣбва да сѣлташъ, като самотникъ, по глухи затѣнтени мѣста безъ радости въ живота—безъ сѣнь, безъ апетитъ и съ отвръщение къмъ изживеното до вчера. Миогледътъ веднѣжъ промѣненъ, нова лира съ нови струни „Законътъ на новото“ влага въ рѣцѣтъ на пѣвеца; небесата му прашатъ нововдѣхновение; творческата мисль високо се надига надъ вче-